

آشنایی با رشته علوم اسلامی با گرایش علوم حدیث سطح دو

ماده ۱- عنوان

عنوان برنامه، سطح دو علوم اسلامی با گرایش علوم حدیث است.

ماده ۲- تعریف گرایش علوم حدیث

سطح دو علوم اسلامی با گرایش علوم حدیث، مقطعی است، که طلاب ضمن فراگیری فقه و اصول متعارف، با مفاهیم، اصطلاحات، مبانی، مسائل، روش تحقیق و ساختار علوم حدیث آشنا می‌شوند و پس از احراز توان علمی با ارائه تحقیق پایانی، موفق به دریافت مدرک سطح دو این گرایش می‌شوند.

ماده ۳- اهداف گرایش علوم حدیث

1. شناخت معارف روایی و دیدگاه‌های محدثان در این زمینه؛
2. آشنایی با مفاهیم، اصطلاحات و مسائل مهم علوم حدیث؛
3. آشنایی با تاریخ حدیث، مکاتب و مجامع مهم حدیثی؛
4. توانمندسازی طلاب جهت فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی (تتبع، جمع‌بندی و تبیین) و تبلیغی؛
5. ایجاد توان پاسخگویی به پرسش‌های عمومی در حوزه علوم حدیث؛
6. تربیت طلاب مستعد جهت ورود به مقاطع بالاتر؛
7. شناخت استدلالی مسائل فقهی و اصولی، و آشنایی با روش‌های استنباط فقهی؛
8. ایجاد توان استفاده از متون و منابع مهم فقهی، اصولی و حدیثی و شناخت آنها.

ماده ۴- سیاست‌های گرایش علوم حدیث

1. اهتمام به ایجاد زمینه تعالی اخلاقی و اعتقادی طلاب؛
2. اهتمام به تقویت اعتماد به نفس طلاب در مسائل علمی - پژوهشی؛
3. توجه به نیازهای جامعه و کاربردی کردن آموزش؛
4. تکیه بر آموزش موضوعات اصلی علوم حدیث؛
5. تأکید بر بهره‌گیری از ابزارهای نوین و روش‌های کارآمد آموزشی - پژوهشی؛
6. اهتمام به شناسایی و حمایت از طلاب مستعد؛
7. اهتمام به دروس فقه و اصول و نظارت بر اجرای آن.

ماده ۵- ضرورت گرایش علوم حدیث

1. اهمیت فوق‌العاده احادیث و روایات، به عنوان مبین آیات شریف قرآن و یکی از منابع اندیشه اسلامی؛
2. رسالت حوزه در تربیت اندیشمندان مسلط بر روایات، جهت تبیین، ترویج و دفاع از معارف و علوم اسلامی؛
3. نیاز اجتماع به آموزش، تبیین و ترویج آموزه‌ها، معارف و علوم حدیثی.

ماده ۶- نظام آموزشی گرایش علوم حدیث

نظام آموزشی این گرایش به صورت نیم‌سال، درسی^[۲] و حضوری است، و بدون احتساب زمان تحقیق پایانی حداقل در هفت و حداکثر در نه نیم‌سال ارائه می‌شود.

ماده ۷- شرایط پذیرش گرایش علوم حدیث

1. احراز صلاحیت‌های عمومی و اخلاقی بر اساس آیین‌نامه‌های مصوب؛
2. دارا بودن مدرک علمی سطح يك؛
3. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.

ماده ۸- عناوین و مشخصات کلی دروس گرایش علوم حدیث

ردیف	عنوان	ساعت
۱	دروس عمومی	۱۶۱۶
۲	دروس گرایشی	۸۶۴
جمع کل		۲۴۸۰

ماده ۹- عناوین و مشخصات تفصیلی دروس گرایش علوم حدیث

1. دروس عمومی

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
۱/		۷۲۰	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح دو (از ابتدای مکاسب تا القول فی ماهیه‌العیب)
۲/	اصول	۵۶۰	شناخت استدلالی مسائل مهم اصول، طبق برنامه مرکز مدیریت در سطح دو (تمام رسائل و جلد اول کفایه‌الاصول تا اول المقصد الثانی فی النواهی)
۳/	تفسیر ترتیبی	۳۲	ایجاد توان بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و وجوه محتمل در آن، به منظور شناخت معارف قرآنی
۴/	کلام اسلامی	۶۴	شناخت استدلالی مسائل مهم و چالشی خداشناسی، نبوت و امامت، با توجه به منابع و متون اصلی کلام اسلامی و ایجاد توان لازم برای پاسخ به مسائل و شبهات اصلی آن
۵/	فلسفه اسلامی	۶۴	شناخت استدلالی مسائل اساسی و چالشی فلسفه اسلامی
۶/	تاریخ معاصر	۳۲	بررسی تحلیلی تاریخ فرهنگی، اجتماعی و سیاسی صد سال اخیر ایران
۷/	روش تحقیق	۳۲+۱۶	آشنایی با روش‌های عمومی پژوهش و کیفیت بهره‌برداری از منابع نظری عملی
۸/	زبان عربی معاصر ۱ و ۲	۳۲+۶۴	ایجاد توان بهره‌گیری از متون جدید عربی نظری عملی
جمع		۱۶۱۶	

دروس گرایشی گرایش علوم حدیث^[۲]

ردیف	عنوان درس	ساعت	اهداف
	مبانی و قواعد فهم قرآن و حدیث ۱ و ۲	۶۴	شناخت مبانی، قواعد و روش‌های مؤثر در فهم قرآن و حدیث
	حجیت حدیث و نقش آن در علوم اسلامی	۳۲	شناخت ادله حجیت حدیث و جایگاه آن در میان سایر علوم اسلامی
	تاریخ حدیث	۳۲	شناخت تاریخ حدیث تا دوره معاصر، با تأکید بر حدیث شیعه
	جوامع حدیثی	۴۸	شناخت و بررسی جوامع مهم حدیثی متقدم و متأخر شیعه و اهل سنت ^[۴]
	متون ادعیه و زیارات	۳۲	شناخت منابع ادعیه و زیارات، به ویژه صحیفه سجاده و شروح آن، همراه با خواندن فرازهای پیچیده برخی از متون
	تفسیر روایی	۳۲	قرائت بخش‌های پیچیده و اساسی تفاسیر روایی، همراه با معرفی منابع و متون تفسیر روایی
	درایه	۳۲	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم کاربردی و نکات اساسی علم درایه، به ویژه اصطلاحات حدیثی و طرق تحمل آن، همراه با معرفی منابع مهم (مکتوب و نرم‌افزاری) آن
	رجال ۱ (علم رجال و تاریخ آن)	۳۲	شناخت تکمیلی و تسلط بر مباحث مهم کاربردی و نکات اساسی علم رجال، همراه با معرفی تاریخ و منابع مهم (مکتوب و نرم‌افزاری) آن
	رجال ۲ (توثیق و تضعیف)	۳۲	شناخت الفاظ، اصطلاحات، مبانی، قواعد و شیوه‌های توثیق و تضعیف عام و خاص
	رجال ۳ (سندشناسی)	۳۲+۳۲ عملی	بررسی اسناد احادیث مهم، به منظور کسب مهارت‌های عملی
	اصول و روش‌های ترجمه	نظری عملی ۳۲+۱۶	آشنایی با شیوه‌ها و قواعد ترجمه عربی به فارسی، با تطبیق بر احادیث
	آشنایی با نهج البلاغه	۱۶	آشنایی با مصادر، اسناد و محتوای نهج البلاغه و شروح آن
	قرائت و درک متون ۱	۳۲+۳۲ عملی	آشنایی و انس با متن نهج البلاغه با قرائت بخش‌هایی از آن
	قرائت و درک متون ۲	۳۲+۳۲ عملی	قرائت برخی از احادیث اعتقادی، به منظور آشنایی و انس با آن، همراه با معرفی منابع و متون حدیثی مرتبط با مسائل اعتقادی
	قرائت و درک متون ۳	۳۲+۳۲ عملی	قرائت برخی از احادیث اجتماعی- اخلاقی، به منظور آشنایی و انس با آن، همراه با معرفی منابع و متون حدیثی مرتبط با مسائل اجتماعی- اخلاقی
	قرائت و درک متون ۴	۳۲+۳۲ عملی	قرائت برخی از احادیث فقهی، به منظور آشنایی و انس با آن، همراه با معرفی منابع و متون حدیثی مرتبط با مسائل فقهی
	تعادل و تراجیح	۳۲+۱۶ نظری عملی	شناخت پدیده تعارض و منشأ آن در احادیث و راه‌های رفع تعارض
	احادیث موضوعه	۳۲	شناخت پدیده جعل حدیث و شیوه‌های نقد آن
	تحقیق پایانی	۶۴ عملی	ایجاد زمینه برای نمایش توانایی کسب شده طلاب در طول دوره و استفاده از نوآوری‌های آنان برای غنی‌سازی مطالعات در حوزه علوم حدیث
	جمع	۸۶۴	

[۱]. این مصوبه قبلاً به عنوان مصوبه ۸۰۹ در جلسه ۲۱ کمیته بررسی و تصویب رشته‌ها، (دوره پنجم)، مورخ ۲۰/۹/۹۰ به تصویب رسیده بود، که پس از اصلاح مطابق تصمیم جلسه ۸۱ شورای عالی حوزه‌های علمیه (دوره ششم)، به مصوبه ۹۳۲ تغییر یافت.

[۲]. در این نظام، هر درس به صورت مستقل ارزیابی می‌شود و قبولی یا رد در یک درس، تأثیری در قبولی یا رد دروس دیگر ندارد.

برای مشاهده دیگر رشته های سطح دو کلیک کنید